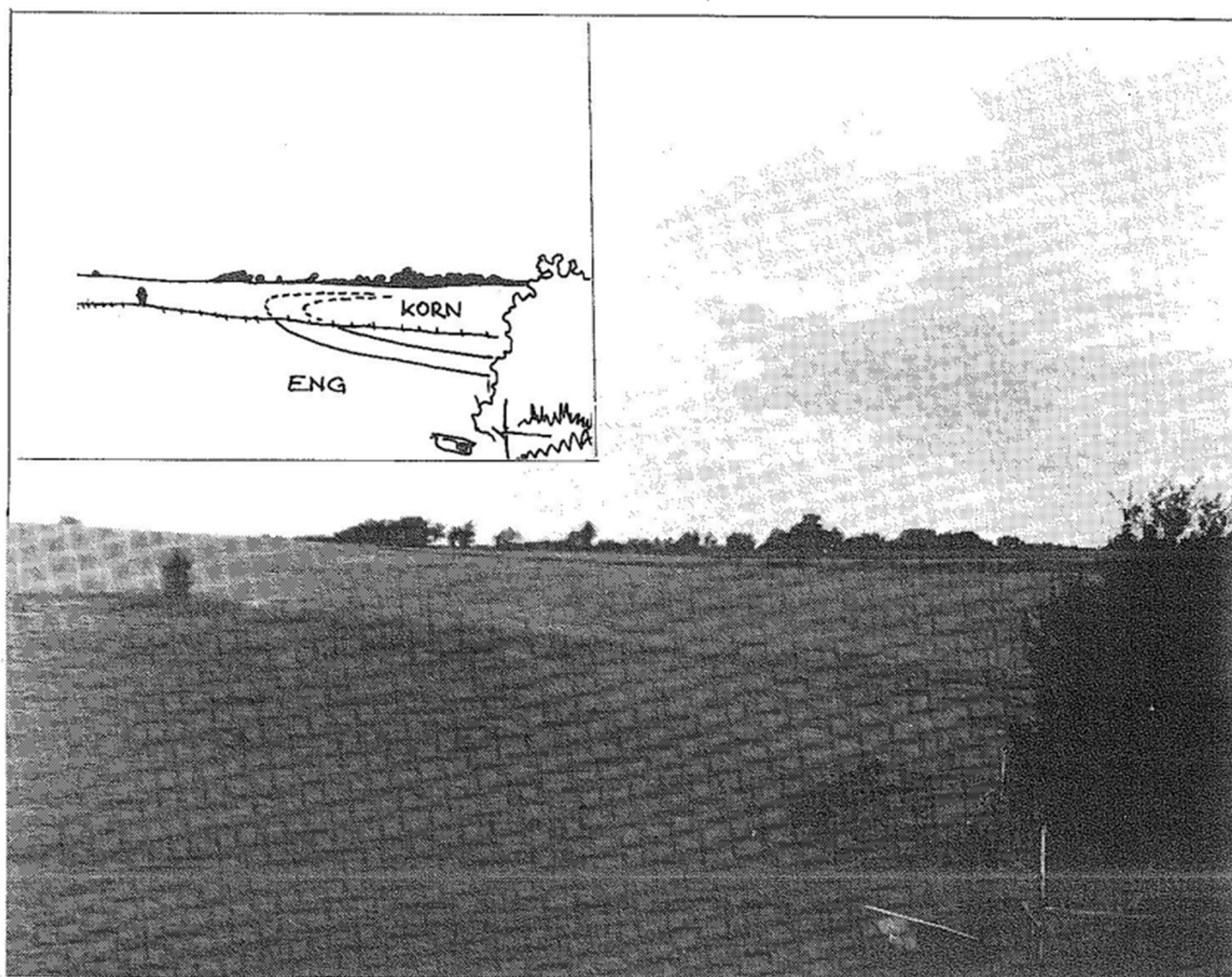

Den gamle vej ved Gere bro

Egnshistorisk Nyt nr. 15 – 1978 – udgives af Egnshistorisk Forening i Gundsø

D E N G A M L E V E J V E D G E R E B R O

Når du kommer kørende fra Roskilde ad hovedvej A6, og er kommet forbi den karakteristiske fladtoppede halvø, Bolund, lidt nord for Risø, så ligger der nogle huse med beplantninger på begge sider af A6. Og netop som vejen slår et lille slag mod venstre, kører du over Gere Å.

Lidt til højre, øst, for A6

kan du her se den gamle bro, der i byggemåde ligner en af de sønderjydske hærvejsbroer.

Over denne smalle bro gik den gamle vej, som ikke engang er den ældste på stedet. Det er blevet fortalt mig, at der ude i vandkanten ved Roskilde Fjord er spor af en endnu ældre vej.

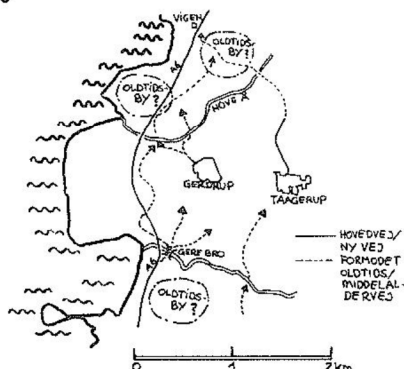
Nord for broen delte vejen sig, og en gik mod nordøst til Tågerup og en anden gik mod nordvest langs fjorden. →

Den gamle vej ved Gere bro

Egnshistorisk Nyt nr. 15 - 1978 - udgives af Egnshistorisk Forening i Gundsø

Denne sidste vej er velbevaret i engen ved åen, og oppe i marken ved sommerhusene kan vejen spores i høsttiden som en stribe lidt lysere korn.

Normalt er det svært at tolke farveforskelle i en kornmark, men her er der ingen tvivl. Den lyse stribe er i nøje forlængelse af den gamle vej i engen.

OLDTIDENS VEJE

Vi gætter os til, at vejene har haft nøjagtig samme funktion i oldtiden som nu, at være kommunikationslinier mellem steder, hvor mennesker boede, arbejdede eller hentede livsnødvendige varer.

Nogle af de byer vi kender i dag eksisterede også i oldtiden, men mange er forsvundet - især de ældste, dem fra den yngre stenalder og fra bronzealderen.

Men for at komme fra den ene by til den anden skulle de af og til passere åer, især her i kommunen, og der hvor åen havde lavest vandstand, krydsedes den. Der blev et vade-sted, og de fleste vadesteder er senere forsynet med en bro.

Det er spor af disse oldtidsveje vi gerne vil have oplysninger om i foreningen.

Måske har du ved pløjning eller på tur i kommunen set noget, der kan minde om en vej.

Ring til en af foreningens by-kontakter eller til Jørgen Busch, også selv om du ikke er helt sikker.

Og hvordan tegner sporene af en oldtidsvej sig i naturen?

Det letteste spor at genkende er en svag fordybning, ligesom en bred, ikke ret dyb grøft på en bakkeskråning, en såkaldt hulvej. Hulvejen begynder som regel ved et vade-sted. Nogle steder er der mange hulveje op fra vadestedet, fordi sporene efterhånden er blevet for dybe og plørede, og så lægges et nyt lige ved siden af.

Et andet, men mere usikkert spor, er en lys stribe på 3-5 m bredde i modent korn.

Dette spor vil bugte sig i store slyngninger, for det er først med bilernes krav til "hurtige" veje, at næsten alle bugtninger rettes ud. Ved bratte stigninger i terrænet kan sporet af oldtidsvejen ligne de moderne bjergveje med hårnålesving.

De vanskeligste veje at spore, er de helt dækkede og meget gamle, hvor det er en række sten, som ved pløjning eller entreprenørarbejde kommer til syne, og hvor finderens er meget opmærksom på fænomenet. Der er jo meget sjældent sort jord ved en vej. De mindre sten, der har været fyldt i vejen, er som regel pløjet hulter til bulter.

Har der været træ i vejkonstruktionen er det kun, hvor der nu er vådområde, at træet er bevaret, så konstruktionen kan ses.

Ring til os, hvis du ved noget om gamle veje i kommunen.

Jørgen Busch